

N:o 103.

Af Herr S. Nilsson i Efveröd: Angående ändring i sättet för aflöning af folkskolelärare och lärarinnor.

Enligt hvad den till Riksdagen aflåtna Kongl. propositionen om statsverkets tillstånd och behof gifver vid handen, kommer icke något förslag till fullständig löneroglering för folkskolelärarne och folkskolelärarinnorna i riket att framläggas för innevarande Riksdag och sannolikt synes äfven vara, att denna fråga ännu någon tid kommer att förblifva oafgjord.

Då emellertid det nu bestämda sättet för dessa löners utgörande i vissa fall — såsom lönens utgifvande till en del i spanmål och kofoder — är i hög grad otidsenligt och på många ställen i landet förorsakar obehagliga tvister och deraf föranledd oenighet mellan församlingen och skolelärarne — hvilket förhållande måste anses vara synnerligen menligt för folkskolan sjelf — samt härtill kommer, att församlingarna på landet obestriddigen ega anspråk på större understöd af staten till folkskolelärare och lärarinnors aflöning än nu är fallet, hvilket anspråks berättigande framstår, om man jemför beloppen af de statsmedel, som användas till befrämjande af den *högre*, hufvudsakligen i städerna bedrifna undervisningen, med de bidrag staten gifver till folkskolorna på landet; och då slutligen utgifterna för folkskoleväsendet på landet i så hög grad ökats, att man lätt kan befara, att intresset för landets viktigaste angelägenhet eller folkskolan derigenom kan komma att slappas, om ej staten verksammare än hittills träder emellan,

så har jag ansett nödigt att förnya mitt vid 1884 års riksdag i motion N:o 33 inom denna Kammare väckta förslag, att den del af lönen

till folkskolelärare och folkskolelärarinna, som nu utgår i spanmål och kofoder, må förvandlas eller utbytas mot kontant penningbelopp, i utgörande hvaraf staten och skoldistriktet deltaga. Värdet af nämnda förmåner in natura torde kunna beräknas till 100, kronor i medeltal för hela riket och statens andel i utgörandet af desamma, förvandlade i penningar, torde böra bestämmas till $\frac{2}{3}$ delar samt skoldistriktets till $\frac{1}{3}$ del.

Kongl. Maj:ts framställning, att minimilönen till skolelärare under de 5 första tjensteåren skall höjas med 100 kronor, anser jag böra bifallas, likasom jag i öfrigt gillar hvad Kongl. Maj:t föreslagit, dock under förutsättning att den här ofvan förordade förändringen i aflönings sättet varder vidtagen.

Under återopande af hvad jag här ofvan anført får jag föreslå: att Riksdagen må besluta att med bibehållande af folkskolelärares och folkskolelärarinnas rätt till åtnjutande af tjenlig bostad och nödigt bränsle äfvensom trädgårdsland den åt dem nu medgifna förmånen att jemväl erhålla visst belopp spanmål, vinterfoder och sommarbete för en ko in natura samt jordland skall upphöra, och i ersättning härför lemnas, med bidrag af staten till $\frac{2}{3}$ delar och af skoldistrikt till $\frac{1}{3}$ del, ett kontant penningbelopp af 100 kronor, samt för bestridande af statens andel i detta belopp ett anslag af 350,000 kronor beviljas utöfver hvad Kongl. Maj:t begärt;

dock med vilkor, att folkskolelärare och folkskolelärarinna icke är berättigad att för ifrågavarande, i ersättning för ofvannämnda naturaförmåner föreslagna penningbelopp åtnjuta förhöjning i pension.

Stockholm den 29 Januari 1885.

Sven Nilsson.
